

Ull amb les dades: un curs obert per entendre per què la transformació digital té molt a veure amb tu i amb els Drets Humans.

Curs: 2026/27 – 1r semestre

Dates: del 5 d'octubre al 6 de novembre de 2026 (sessions síncrones 6, 13, 20 i 27 d'octubre de 16.00h a 18.00h)

Modalitat: en línia, amb sessions síncrones i plataforma virtual.

Idioma del curs: castellà

Descripció:

Aquest no és un curs per convèncer-te de si hem de renunciar per sempre a la tecnologia per ser feliços. Com diu la periodista especialitzada Marta Peirano, el problema no és el mòbil ni internet. Les tecnologies són eines de la vida contemporània. El problema (o l'oportunitat) és **què es fa amb la informació que generem (i regalem)** quan naveguem per la xarxa, utilitzem una aplicació gratuïta, confiem la nostra vida a ChatGPT o, simplement, portem el mòbil a la butxaca.

La intel·ligència artificial sembla haver arribat de sobte, però en realitat és el resultat d'un llarg procés de transformació digital basat en l'acumulació de dades, el desenvolupament d'algorismes i una enorme capacitat del càlcul. Darrere d'aquesta revolució hi ha empreses, organitzacions i institucions amb interessos diversos... que no sempre vetllen pel bé comú.

Gairebé sense adonar-nos-en, estem facilitant centenars de dades sobre on anem, què ens agrada, les nostres xarxes de contactes, què pensem, què fem... I com tu, altres 5.000 milions de persones. No et sembla molt valuosa aquesta informació? Precisament per aquesta raó, s'ha convertit en un recurs fonamental per a moltes empreses i institucions.

Però la transformació digital no només afecta les nostres dades: també té una empremta social, econòmica i ambiental. La intel·ligència artificial necessita energia, aigua, minerals i mà d'obra humana; pot generar noves oportunitats, però també reproduir desigualtats, afectar els nostres drets i transformar la manera com aprenem, treballem i prenem decisions.

En aquest curs et proposem que exploris què hi ha darrere de la intel·ligència artificial i la transformació digital t'afecta directament... i també a la resta del planeta. I als drets humans. I a la idea de "no deixar ningú enrere".

Programa complet: <https://ongawa.org/wp-content/uploads/2026/07/PROGRAMA-COMPLETO-OJO-AL-DATO-OCT26.pdf>

Programa:

El curs es desenvolupa en quatre sessions de 2 hores, basades en el diàleg i la participació.

Es durà a terme una activitat pràctica principal, al voltant dels conceptes de cada mòdul temàtic, que permetin connectar amb la realitat personal de cada participant. Es completarà un quadern de camp. Les sessions síncrones es complementaran amb materials i referències disponibles a la plataforma virtual.

1. Sessions síncrones d'assistència obligatòria:

• Sessió 1: dimarts, 6 d'octubre, 16:00-18:00 h.

La IA no és al núvol: tota tecnologia té una empremta.

La IA no és immaterial: dades, mà d'obra, energia, aigua, minerals i residus. Qui assumeix els costos de la intel·ligència artificial? Els impactes socials, laborals i ambientals de la transformació digital. Hi ha alternatives? Programari lliure, IA oberta i sobirania digital.

• Sessió 2: dimarts, 13 d'octubre, 16:00-18:00 h.

La IA no va aparèixer de sobte: qui està construint aquesta transformació?

Com la tecnologia ha canviat les nostres vides i les del món sencer. La tecnologia com a procés social, no neutral ni inevitable. Per què sembla que la IA ha arribat de sobte i qui impulsa aquesta transformació? Quins interessos, promeses i visions de futur hi ha darrere d'això?

• Sessió 3: dimarts, 20 d'octubre, 16:00-18:00 h.

Quan els algorismes decideixen: podem confiar en la IA?

Què passa quan deixem que una màquina classifiqui, predigui o decideixi sobre les persones? Errors, biaixos i discriminació. Com els algorismes poden reproduir desigualtats existents. El repte de l'explicabilitat i la responsabilitat. No només és important si la IA funciona, sinó també per a qui funciona, quines conseqüències i qui respon quan falla.

• Sessió 4: dimarts, 27 d'octubre, 16:00-18:00 h.

La IA no és inevitable: qui decideix el futur digital?

Si la IA transforma les nostres vides, qui hauria de decidir-ho? Riscos democràtics: vigilància, desinformació, manipulació política, frau i violència digital. IA pel bé comú: principis i alternatives. Regulació europea i drets digitals.

2. Quadern de camp i lectura de materials:

A més de les sessions, es durà a terme una activitat pràctica principal, centrada en els conceptes de cada mòdul temàtic, que permeti connectar amb la realitat personal de cada participant. 8 hores + 8 hores.

3. Tutoria en línia obligatòria:

Trobada grupal sobre un dels temes tractats. Podràs escollir entre diverses franges horàries. Durada: 1 hora.

Avaluació:

- **Participació activa a les sessions:** es valorarà no només l'assistència, sinó també la participació i les aportacions realitzades durant les sessions. És imprescindible connectar-se amb la càmera activada i poder intervenir oralment. L'assistència és obligatòria. La participació computa fins al 50% de la nota final del curs.
- **Lliurament del quadern de camp i tutoria en línia:** el lliurament del treball i la tutoria computen fins al 50% de la nota final del curs.
- **Cal superar ambdues avaluacions per poder aprovar el curs.**

Recordeu: Per tal que us puguem validar el curs, heu de realitzar i superar totes les activitats obligatòries (participació a les sessions síncrones, tutoria, lliurament del quadern de camp, etc.) i respondre l'avaluació final del curs.

Coordinació del curs: Itziar Rosado Morón:
itziar.rosado@ongawa.org

Formadors: Arturo Fernández de Velasco, Matilde Jiménez Rivero, Nazareth Parada Dios i Itziar Rosado Morón.